

Dokumenttyp Riktlinje	Ansvarig verksamhet Patientsäkerhetscentrum	Version 1	Antal sidor 2
Dokumentägare Jeanette Wern Apotekare	Fastställare Susanne Carlsson Läkemedelschef	Giltig fr. o.m. 2019-10-23	Giltig t.o.m. 2021-10-22

Riktlinje för egenvård

Gäller för: Region Värmland

Bakgrund

Enligt Läkemedelsverket (LV) är läkemedel som säljs utan recept avsedda för egenvård. Med egenvård avses behandling av enklare, kortvariga åkommor där patienten själv kan ställa diagnos och ta beslut om behandling. Man ställer också krav på att den skriftliga informationen till patienten (bipacksedeln) ska vara tydlig så att en korrekt behandling möjliggörs. Vidare menar LV att förpackningsstorleken ska vara anpassad till behandlingstiden. Stora förpackningar anses vara kopplade till långvariga besvär där läkare bör ta ställning till behandlingen. Det är bland annat motivet till att små, men inte stora, förpackningar av till exempel paracetamol är receptfria.

Egenvård eller recept?

Vad som avses med kortvarigt behov är otydligt definierat och bedöms från fall till fall, men grundprincipen är kortare behandlingstid än tre månader per år. I sådana fall hänvisar regionen till egenvård, vilket i många fall blir både enklare och billigare för patienten. För ordination eller rekommendation av receptfria förpackningar kan den gröna blanketten *Meddelande till ditt apotek* användas.

Om patienten har ett kontinuerligt behov av läkemedel som finns receptfritt bör förskrivaren ta ställning till behandlingen och utfärda recept om han eller hon finner det lämpligt.

Man kan inte alltid utgå från förpackningsstorleken eftersom läkemedel kan användas intermittent även vid kroniska tillstånd. Förskrivaren ska inte ta hänsyn till var patienten befinner sig i högkostnadstrappan. Bedömningen ska avse medicinskt behov, tillståndets allvarlighetsgrad och längd samt behandlingens nytta, oavsett frikort eller inte. Recept ska inte skrivas endast för att patienten har frikort.

Mjukgörande beredningar ska förskrivas på recept med förmån om kronisk hudsjukdom föreligger och behandlingsbehovet är mer än tre månader per år. Endast stora förpackningar ska skrivas på recept medan de mindre förpackningarna ska köpas receptfritt. Även tårsubstitut ska endast skrivas på recept vid bakomliggande ögonsjukdom.

Terapigrupp egenvård har tagit fram en lathund för allergiska besvär samt en sårvårdlista. Båda dokument, blanketten *Meddelande till ditt apotek* samt övrig information finns tillgängligt på webben under *Terapirekommendationer*.

Material och information

<http://livlinan.liv.se/Vardanvisningar/Lakemedel-och-terapirekommendationer/lakemedel/>

<https://www.regionvarmland.se/lakemedel>

Beställning av tryckta utgåvor:

Tryckta utgåvor kan beställas av förskrivare via beställningsformulär. Övriga hänvisas till utskrift via webben.

<http://livlinan.liv.se/Vardanvisningar/Lakemedel-och-terapirekommendationer/lakemedel/Informationsmaterial/>

Dokumentet är utarbetat av: Jeanette Wern Susanne Carlsson